

Centralizator întrebări și răspunsuri - Seminar de informare pentru microîntreprinderi și întreprinderi mici din Regiunea Sud Muntenia, Data 13.03.2024

Prioritatea P1 – „O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice”

Obiectivul Specific RSO 1.3 – „Intensificarea creșterii sustenabile și creșterea competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive”

Operațiunea A – „Intensificarea creșterii sustenabile și a competitivității microîntreprinderilor și întreprinderi mici din regiunea Sud-Muntenia”.

Nr. crt.	Întrebare	Răspuns
1	Vă rog să precizați dacă în cazul montării panourilor fotovoltaice, ca sursă de energie regenerabilă, trebuie ținut cont de situația în care se poate ajunge la calitatea de prosumator? Există o astfel de clarificare?	Obiectivul proiectului trebuie să răspundă obiectivului specific 1.3, respectiv intensificarea creșterii sustenabile și creșterea competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive. Calitatea de prosumator nu face obiectul analizei cu privire la eligibilitatea activităților și a solicitantului. Este eligibilă achiziționarea de instalații/ echipamente specifice în scopul obținerii unei economii de energie, precum și sisteme care utilizează surse regenerabile (alternative) de energie pentru eficientizarea activităților pentru care a solicitat finanțare. Solicitantul va trebui să dovedească că poate să asigure caracterul durabil al investiției și nu calitatea de prosumator dobândită, dacă este cazul, prin investiție.
2	Sediul social trebuie să fie în regiune sau poate fi doar un punct de lucru?	Locul de implementare trebuie să fie în regiunea Sud Muntenia. Locul de implementare poate fi sediul social sau un punct de lucru.
3	Autorizația de construcție trebuie luată înainte de semnarea contractului sau se poate și după?	Autorizația de construire trebuie prezentată Autorității de Management, conform Manualului beneficiarului, la prima solicitare de plată sau de rambursare
4	Cofinanțarea poate fi oferită prin credit?	La momentul contractării se face dovada capacității financiare prin extras de cont bancar curent sau de depozit, linie/contract de credit emise de o instituție de credit bancară, scrisoare de confort emisă de o instituție de credit bancară, prin care solicitantul de finanțare face dovada că are capacitatea financiară de a acoperi, cel puțin, contribuția proprie totală a solicitantului. Contribuția proprie totală a solicitantului se compune din: contribuția la valoarea eligibilă a proiectului, valoarea neeligibilă a proiectului, TVA deductibilă aferentă proiectului.

5	Pe lângă obligativitatea implementării în regiunea Sud-Muntenia, există o reglementare cu privire la lucru la terți?	<p>Investiții propuse prin proiect trebuie să fie făcute în domeniile de activitate eligibile (clase CAEN) enumerate în anexa care face parte integrantă din ghid.</p> <p>La data depunerii cererii de finanțare, solicitantul trebuie să aibă deja domeniul de activitate eligibil (clasa CAEN), vizat de investiție, înscris ca obiect de activitate, indiferent dacă acesta reprezintă activitatea principală sau secundară a întreprinderii.</p> <p>Dacă codul se regăsește pe lista celor eligibile este posibil să faceți o investiție pe acest cod CAEN.</p>
6	Vă rog o clarificare la expresia „lucrări în infrastructură” ce se regăsește la criteriile 5 și 6 din grila de punctaj pentru proiectele ce au doar echipamente?	<p>În concordanță cu Comunicarea Comisiei – ”Orientări tehnice referitoare la imunizarea infrastructurii la schimbările climatice în perioada 2021-2027(2021/C 373/01)” - ”infrastructura” este un concept larg care cuprinde clădirile, infrastructura de rețea și o serie de sisteme și active construite. Acest document poate fi descărcat accesând următorul link: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.C_.2021.373.01.0001.01.ENG.</p> <p>Investițiile în infrastructură, care au o durată de viață preconizată de cel puțin cinci ani, în accepțiunea Ghidului Solicitantului se referă la proiectele care prevăd lucrări de construcție.</p>
7	Ce documente trebuie depuse la contractare pentru a demonstra că expertul ce a realizat expertiza de mediu este atestat?	<p>În etapa de contractare, pentru expertul care a întocmit documentația de imunizare, se va depune documentul relevant cu privire la încadrarea acestuia ca expert care are dreptul legal să întocmească astfel de documentații.</p> <p>Condițiile de elaborare a studiilor de mediu și criteriile de atestare a persoanelor fizice și juridice sunt reglementate de legislația națională, respectiv Ordinul nr. 1134/2020 ”privind aprobarea condițiilor de elaborare a studiilor de mediu, a criteriilor de atestare a persoanelor fizice și juridice și a componenței și Regulamentului privind organizarea și funcționarea Comisiei de atestare”, cu modificările și completările ulterioare, iar experții care pot întocmi astfel de studii (persoană fizică sau juridică) trebuie să fie atestați în conformitate cu actul normativ menționat mai sus, în vigoare.</p>
8	Se poate muta locul de implementare în perioada de implementare a proiectului?	Pentru orice modificare va fi notificată Autoritatea de Management care va analiza solicitarea.
9	La secțiunea 3.8.3. Indicatori suplimentari specifici Apelului de Proiecte din ghid există o mențiune ”dacă este cazul” în cadrul indicatorului întreprinderi cu cifra de afaceri crescută. Este obligatoriu acest indicator?	Structura ghidului este un model cadru , astfel încât dacă există un indicator suplimentar acesta va fi introdus la secțiunea 3.8.3, dacă este cazul. Pentru acest apel există un astfel de indicator suplimentar, deci acel indicator este obligatoriu.
10	La criteriul 9.2, se acordă punctaj, și prin prisma împrumurilor care au avut dobândă subvenționată de stat, împrumuturi pentru investiții, deoarece la	Punctajul se acordă pentru acele investiții strict legate de desfășurarea obiectului de activitate a solicitantului. În acest sens, se vor detalia în cadrul Planului de

	<p>criterii se specifică doar fonduri publice, nu nerambursabile sau alte specificații?</p>	<p>afaceri investițiile realizate, dacă acestea există, în raport cu obiectul de activitate a solicitantului.</p> <p>Fiecare proiect va fi analizat la nivelul Autorității de Management pentru Programul Regional Sud Muntenia.</p>
11	<p>Referitor la indicatorul la întreprinderile cu cifră de afacere crescută, în situația în care, în 2023 cifra de afacere este mai scăzută decât în 2022, asumarea procentului de creștere poate fi oricât sau există un minim obligatoriu?</p>	<p>Conform fișei indicatorilor, acest indicator RCR 19, măsoară numărul întreprinderilor pentru care creșterea cifrei de afacere anuală, pentru anul fiscal după anul finalizării, este cel puțin la fel de mare precum creșterea cifrei de afacere anuale, în anul anterior începerii proiectului. Pentru întreprinderi cu o creștere a cifrei de afaceri zero sau negativă, înainte de începerea proiectului, rata de creștere a cifrei de afaceri în cursul anului fiscal după anul finalizării, ar trebui să fie de cel puțin 2 %.</p>
12	<p>În ghid se face referire la devizul general, fiind obligatoriu la momentul depunerii, mă interesează, și totodată se vorbește de 3 oferte de preț pentru echipamente, pentru partea aceasta de lucrări noi avem devizul general, avem nevoie și de oferte pentru lucrări? Cum fundamentăm noi costurile?</p>	<p>Pentru fundamentarea costurilor investiției se vor prezenta oferte de preț/ cataloage/ website-uri, orice alte surse verificabile (cel puțin 3 surse).</p> <p>De asemenea, se vor depune minim 3 oferte de preț pentru echipamente/ dotări/ servicii și, respectiv, oferte sau baze de preț pentru lucrări (acestea din urma, care sa fie livrabile, în cazul solicitării venite de la evaluatorii tehnic/ financiar).</p>
13	<p>Ce am văzut la celelalte programe, dar nu și la Sud-Muntenia, anume obligativitatea de a avea cel puțin un angajat.</p>	<p>Ghidul solicitantului pentru acest apel de proiecte nu prevede criterii de eligibilitate referitoare la numărul de salariați.</p>
14	<p>Legat de participarea la târguri, se poate face după implementare?</p>	<p>Sunt eligibile cheltuielile pe care le efectuați în perioada de implementare a proiectului.</p>
15	<p>În Devizul care se atașează în cazul proiectelor care prevăd lucrări de construcție trebuie incluse și echipamentele. Este ok dacă se depun 3 devize, strict pe construcții sau se includ în devizul general și celelalte prețuri?</p>	<p>Pentru fundamentarea costurilor investiției se vor prezenta oferte de preț/ cataloage/ website-uri, orice alte surse verificabile (cel puțin 3 surse).</p> <p>De asemenea, se vor depune minim 3 oferte de preț pentru echipamente/ dotări/ servicii și, respectiv, oferte sau baze de preț pentru lucrări (acestea din urma, care sa fie livrabile, în cazul solicitării venite de la evaluatorii tehnic/ financiar).</p>
16	<p>Trebuie să le comunicăm ofertanților pentru construcții prețurile de la echipamentele noastre?</p>	<p>Scrierea cererii de finanțare și managementul proiectului sunt în responsabilitatea solicitantului.</p>

17	La o construcție avem 2 elemente importante: construcții montaj și echipamente. Dacă la echipamente, ca de exemplu: climatizare, pompe etc se pot depune 3 oferte, nu este nicio problemă, la partea de construcții sunt norme de deviz. Orice construcție este unicat. Într-o listă de cantități sunt zeci, poate mii de articole. Trebuie să aducem câte 3 oferte pentru fiecare dintre aceste articole?	Pentru fundamentarea costurilor investiției se vor prezenta oferte de preț/ cataloage/ website-uri, orice alte surse verificabile (cel puțin 3 surse). De asemenea, se vor depune minim 3 oferte de preț pentru echipamente/ dotări/ servicii și, respectiv, oferte sau baze de preț pentru lucrări (acestea din urma, care sa fie livrabile, în cazul solicitării venite de la evaluatorii tehnic/ financiar). Nu se cer oferte de preț pentru fiecare material/articol folosit în construcția investiției
18	Devine anul 2023 anul de bază?	Având în vedere că cererea de finanțare se depune în anul 2024, raportarea se face la anul 2023.
19	Există o eroare în macheta indicatorilor, care vizează obținerea a 5 puncte din grila de verificare.	Autoritate de Management pentru Programul Regional Sud-Muntenia 2021-2027 vine în sprijinul potențialilor beneficiari publicând un model populat cu date financiare pe care îl puteți descărca accesând acest link: https://2021-2027.adrmuntenia.ro/download_file/article/103/Model%20-%202021.03.2024%20-%20Anexa%207 %20Plan%20de%20afaceri-Macheta.xlsx .
20	Se acordă prefinanțare în cadrul apelului?	Da, se acordă prefinanțare, așa cum este prevăzut în condițiile specifice ale contractului de finanțare. Mecanismele financiare vor fi prefinanțarea, cererea de plată și cererea de rambursare.
21	În cazul în care un potențial beneficiar hotărăște să nu-și deducă TVA-ul, prin legislația noastră, când se face cofinanțarea, se pune inclusiv pe suma de TVA. Este corect?	Contribuția proprie totală a solicitantului se compune din: contribuția la valoarea eligibilă a proiectului, valoarea neeligibilă a proiectului, TVA deductibilă aferentă proiectului
22	Posibilitatea depunerii unui cereri de finanțare pe 1.3B, dacă a fost deja depusă pe 1.3A, dar nu a fost încă evaluată. Se poate merge pe maxim la amândouă?	Trebuie să țineți seama de condițiile de eligibilitate, însă la momentul depunerii și în orice alt moment în care apare o modificare, în orice stadiu al proiectului, trebuie notificată imediat autoritatea de management. Fiecare modificare este analizată de la caz la caz.
23	Referitor la încadrarea în categoria IMM pentru legătura prin persoane fizice, trebuie depuse bilanțurile la 2023 pentru toate firmele la care este asociată persoana fizică?	Se vor depune situațiile financiare anuale ale solicitantului și ale entităților identificate ca întreprinderi partenere și/sau legate cu solicitantul, dacă este cazul, aferente exercițiului financiar anterior anului depunerii cererii de finanțare
24	Pentru un cost indirect, plasat în zona cheltuielilor neeligibile, trebuie depuse tot 3 oferte?	Prin utilizarea ratei forfetare, la momentul depunerii cererilor de rambursare, nu mai este necesară urmărirea cheltuielilor efectuate prin verificarea documentelor justificative individuale. Includerea in proiect a unor cheltuieli pentru care se aplica o rata forfetara si pentru care nu exista obligativitatea urmăririi cheltuielilor, la

		momentul depunerii cererilor de rambursare, nu inseamna ca solicitantul este exceptat de la respectarea legislatiei in vigoare si intocmirea tuturor documentelor justificative aferente acestor cheltuieli. Prin urmare, aceasta este responsabilitatea solicitantului.
25	Auditul financiar este obligatoriu?	Auditul financiar este o cheltuială eligibilă, dar nu este obligatoriu.
26	Referitor la internaționalizare: În ghidul solicitantului pag. 59, apare informația conform căreia „ <i>Pentru ca activitatea privind participarea la târguri și expoziții internaționale să fie eligibilă, solicitantul trebuie să facă dovada calității de expozant.</i> ”	La momentul depunerii cererii de finanțare se include activitatea de internaționalizare în cadrul activităților eligibile. Fundamentarea cheltuielilor asociate acestei activități se face prin prezentarea ofertelor de preț pentru participarea la târg/expoziție, iar la momentul solicitării cheltuielilor va fi demonstrată calitatea de expozant.
27	Un târg internațional poate să însemne și participarea la un târg din România, dar care are expunere internațională?	Este eligibilă participarea la târguri și expoziții internaționale, în calitate de expozant. Ghidul solicitantului nu prevede localizarea acestora.
28	Referitor la situațiile financiare din 2023: Depunerea bilanțului și contul de profit și pierdere la 2023, împreună cu hotărârea AGA sau la 2022?	Solicitantul trebuie: - la momentul depunerii cererii de finanțare să transmită situațiile financiare anuale ale solicitantului (Bilanțul prescurtat, Contul de profit și pierdere, Datele informative, Situația activelor imobilizate, Notele explicative la situațiile financiare), aferente exercițiului financiar anterior anului depunerii cererii de finanțare, respectiv anul 2023, aprobate de adunarea generală a acționarilor sau asociaților. Dacă situațiile financiare au fost depuse la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor, se va atașa inclusiv dovada depunerii. De asemenea, acolo unde este cazul, se vor anexa și situațiile financiare anuale ale entităților identificate ca întreprinderi parteneri și/sau legate cu solicitantul aferente exercițiului financiar anterior anului depunerii cererii de finanțare, aprobate de organele statutare. Dacă situațiile financiare au fost depuse la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor, se va atașa inclusiv dovada depunerii. - la momentul contractării să depună situațiile financiare anuale (Bilanțul prescurtat, Contul de profit și pierdere, Datele informative, Situația activelor imobilizate, Notele explicative la situațiile financiare) ale solicitantului și ale entităților identificate ca întreprinderi parteneri și/sau legate cu solicitantul, dacă este cazul, aferente exercițiului financiar anterior anului depunerii cererii de finanțare, aprobate de adunarea generală a acționarilor sau asociaților, inclusiv dovada depunerii la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor. Având în vedere că cererea de finanțare se va depune în anul 2024, raportarea se face la anul fiscal 2023.
29	Pentru o cheltuială directă ne trebuiesc trei oferte de preț?	Pentru fundamentarea costurilor investiției se vor prezenta oferte de preț/ cataloage/ website-uri, orice alte surse verificabile (cel puțin 3 surse).

		De asemenea, se vor depune minim 3 oferte de preț pentru echipamente/ dotări/ servicii și, respectiv, oferte sau baze de preț pentru lucrări (acestea din urma, care sa fie livrabile, în cazul solicitării venite de la evaluatorii tehnic/ financiar).
30	Auditul financiar este obligatoriu?	Este cheltuială eligibila, dar nu este o activitate obligatorie.
31	Târgul internațional poate fi și din România?	Este eligibilă participarea la târguri și expoziții internaționale, în calitate de expozant. Ghidul solicitantului nu prevede localizarea acestora.
32	Situațiile financiare, bilanțul și contul de profit și pierdere se pot depune cu hotărârea AGA?	Solicitantul trebuie: - la momentul depunerii cererii de finanțare să transmită situațiile financiare anuale ale solicitantului (Bilanțul prescurtat, Contul de profit și pierdere, Datele informative, Situația activelor imobilizate, Notele explicative la situațiile financiare), aferente exercițiului financiar anterior anului depunerii cererii de finanțare, respectiv anul 2023, aprobate de adunarea generală a acționarilor sau asociaților. Dacă situațiile financiare au fost depuse la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor, se va atașa inclusiv dovada depunerii. De asemenea, acolo unde este cazul, se vor anexa și situațiile financiare anuale ale entităților identificate ca întreprinderi partenerare și/sau legate cu solicitantul aferente exercițiului financiar anterior anului depunerii cererii de finanțare, aprobate de organele statutare. Dacă situațiile financiare au fost depuse la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor, se va atașa inclusiv dovada depunerii. - la momentul contractării să depună situațiile financiare anuale (Bilanțul prescurtat, Contul de profit și pierdere, Datele informative, Situația activelor imobilizate, Notele explicative la situațiile financiare) ale solicitantului și ale entităților identificate ca întreprinderi partenerare și/sau legate cu solicitantul, dacă este cazul, aferente exercițiului financiar anterior anului depunerii cererii de finanțare, aprobate de adunarea generală a acționarilor sau asociaților, inclusiv dovada depunerii la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor. Având în vedere că cererea de finanțare se va depune în anul 2024, raportarea se face la anul fiscal 2023.
33	Dorim să achiziționăm un utilaj mare pentru care am înțeles că trebuie aduse 3 oferte de preț dar am verificat și nu există decăt un singur furnizor.	Pentru fundamentarea costurilor investiției se vor prezenta oferte de preț/ cataloage/ website-uri, orice alte surse verificabile (cel puțin 3 surse). De asemenea, se vor depune minim 3 oferte de preț pentru echipamente/ dotări/ servicii și, respectiv, oferte sau baze de preț pentru lucrări (acestea din urma, care sa fie livrabile, în cazul solicitării venite de la evaluatorii tehnic/ financiar).
34	Utilajul trebuie să fie electric?	Nu sunt eligibile investițiile legate de producția, prelucrarea, transportul, distribuția, stocarea sau arderea combustibililor fosili, exceptând investițiile în: •vehiculele nepoluante, astfel cum sunt definite în Directiva 2009/33/CE a Parlamentului European și a Consiliului, de interes public; și

		<p>•vehicule, aeronave și nave proiectate și construite sau adaptate pentru a fi utilizate de serviciile de protecție civilă și de pompieri.</p> <p>În conformitate cu prevederile art.7, alin.1, lit.h din Regulamentul UE nr.1058/2021, nu sunt eligibile investițiile legate de producția, prelucrarea, transportul, distribuția, stocarea sau arderea combustibililor fosili, inclusiv utilajele mobile fără destinație rutieră (spre exemplu: buldozere, buldoexcavatoare, stivuitoare, motostivuitoare, alte mașini autopropulsate) atunci când sunt alimentate prin arderea combustibililor fosili.</p>
35	Pentru cheltuielile forfetare trebuie ofertă?	<p>Prin utilizarea ratei forfetare, la momentul depunerii cererilor de rambursare, nu mai este necesară urmărirea cheltuielilor efectuate prin verificarea documentelor justificative individuale. Includerea în proiect a unor cheltuieli pentru care se aplica o rata forfetara si pentru care nu exista obligativitatea urmăririi cheltuielilor, la momentul depunerii cererilor de rambursare, nu înseamnă ca solicitantul este exceptat de la respectarea legislației în vigoare și întocmirea tuturor documentelor justificative aferente acestor cheltuieli. Prin urmare, aceasta este responsabilitatea solicitantului.</p> <p>Pentru fundamentarea costurilor investiției se vor prezenta oferte de preț/ cataloage/ website-uri, orice alte surse verificabile.</p>
36	Noul deviz general, conform HG 907 impune și o cheltuială de 25% care reprezintă marja de buget. Dar având în vedere că ne trebuie corelare între devizul general, matrice și bugetul cererii mySMIS, s-ar regăsi în valoarea totală a proiectului și ar trebui ca la momentul când se face dovada contribuției proprii la eligibil, neeligibil și T.V.A la momentul aprobării pentru contractare să facem și dovada acestei sume?	<p>Este decizia dumneavoastră dacă introduceți aceste sume.</p> <p>Aceste cheltuieli sunt neeligibile în cazul acestui apel de proiecte.</p>
37	Ajutorul de minimis, în cazul în care vor fi întreprinderi legate, ca și grup, teoretic se pot lua cumulativ cei 300.000 euro/grup dacă legătura era făcută prin persoană juridică. Se ține cont și dacă este prin persoană fizică?	<p>La identificarea întreprinderii unice, se vor avea în vedere doar legăturile stabilite între solicitant și alte întreprinderi - persoane juridice, respectiv orice entități care desfășoară activitate economică, înregistrate conform normelor în vigoare.</p> <p>De asemenea, legăturile stabilite prin intermediul unei persoane fizice, sau al unui grup de persoane fizice care acționează de comun acord (a se vedea Legea 346/2004) trebuie luate în calcul la încadrarea solicitantului.</p> <p>valoarea totală a ajutoarelor de minimis acordate solicitantului, nu poate depăși echivalentul în lei, calculat la cursul InforEuro valabil la data acordării ajutorului de minimis, a 300.000 euro, pe ultimii trei ani, indiferent dacă ajutorul a fost acordat din surse naționale sau europene. În cazul în care solicitantul face parte dintr-o întreprindere unică, pentru verificarea îndeplinirii acestui criteriu se vor lua în considerare ajutoarele de minimis acordate întreprinderii unice, la data semnării contractului de finanțare;</p>

		<p>b) plafoanele de minimis se aplică indiferent de forma ajutorului de minimis sau de obiectivul urmărit și indiferent dacă ajutorul acordat este finanțat în totalitate sau parțial din resurse europene.</p> <p>În acest sens, plafonul de minimis se aplică întreprinderii unice, adică grupului de întreprinderi legate (din care întreprinderea solicitantă face parte), și nu fiecărei întreprinderi în parte.</p>
38	Punctele 8,1 și 8.2 din grila de punctaj, se referă la ambele lucruri la anul 2022, respectiv și sediul social și punct de lucru la 8.2 -2022 sau doar activitatea din 2022?	Conform corrigendumului nr. 2 în grilă au fost eliminate referințele făcute la anul 2022.
39	Pentru a primi punctaj la criteriul 4.3 din grilă unde scrie că proiectul prevede măsuri pentru promovarea dezvoltării durabile, cu un impact minim sau nesemnificativ asupra mediului care se referă la utilizarea surselor de energie, economia circulară sau mai multe, pentru a lua punctaj trebuie să atingem fiecare criteriu de aici?	În cazul subcriteriului 4.3 se verifică informațiile din cererea de finanțare (secțiunea 11 Principii orizontale), din planul de afaceri și din documentația tehnică (dacă este cazul). Se poate acorda punctaj intermediar (0 ,1, 2 sau 3 puncte), în funcție de informațiile din documentații. Nu vor fi punctate măsurile de conformare cu obligațiile legale ale solicitantului, ci doar acele măsuri suplimentare față de cerințele minime legale.
40	Dacă proiectele nu includ lucrări, doar dotări prin echipamente, mai este necesar studiu de imunizare sau nu?	Documentația de imunizare la schimbările climatice se elaborează numai în cazul investițiilor în infrastructură care au o durată de viață preconizată de, cel puțin, cinci ani.
41	Să zicem că am un teren care este pe firma unde vrem să facem ceva. Am codurile CAEN în codurile CAEN , dar nu sunt autorizate. El trebuie autorizat în cadrul proiectului, nu înainte?	<p>La data depunerii cererii de finanțare, solicitantul trebuie să aibă deja domeniul de activitate eligibil (clasa CAEN), vizat de investiție, înscris ca obiect de activitate, indiferent dacă acesta reprezintă activitatea principală sau secundară a întreprinderii.</p> <p>Pentru autorizarea codului CAEN eligibil vizat de investiție există următoarele posibilități:</p> <p>a) Solicitantul de finanțare are autorizat codul CAEN eligibil vizat de investiție, la locul de implementare a proiectului, sediul social principal sau secundar al solicitantului, indiferent dacă acesta desfășoară sau nu activitate pe respectivul cod CAEN.</p> <p>Sau</p> <p>b) În situația în care investiția pentru care se solicită finanțare presupune înființarea unui punct de lucru nou, la momentul depunerii cererii de finanțare solicitantul de finanțare are:</p> <p>i. codul CAEN eligibil vizat de investiție autorizat fie la sediul social/punctele de lucru existente, fie la terți, iar solicitantul de finanțare își asumă ca, la finalul etapei de implementare, să facă dovada autorizării codului CAEN inclusiv la locul de implementare a proiectului.</p>

		<p>Sau</p> <p>ii. codul CAEN eligibil vizat de investiție înscris în actul constitutiv, iar solicitantul de finanțare își asumă ca, la finalul etapei de implementare, să facă dovada autorizării codului CAEN la locul de implementare a proiectului.</p> <p>Atenție!</p> <p>La finalul etapei de implementare, solicitantul de finanțare trebuie să facă dovada autorizării codului CAEN eligibil pentru care a solicitat finanțare la locul de implementare a proiectului.</p>
42	<p>Dumneavoastră spuneți că la cheltuielile indirecte trebuie să venim cu oferte. Totuși rata forfetară, din ce știu eu, tocmai asta ...nu s-au cerut oferte pe alte apeluri pentru a dovedi cei 5% care sunt în indirecte și de fapt acesta e scopul, să te ușureze pe tine în buget. Tu scrii acolo publicitate, audit sau ce activități faci tu, dar nu trebuie să o bugetezi cu oferte.</p>	<p>Prin utilizarea ratei forfetare, la momentul depunerii cererilor de rambursare, nu mai este necesară urmărirea cheltuielilor efectuate prin verificarea documentelor justificative individuale. Includerea în proiect a unor cheltuieli pentru care se aplica o rata forfetara si pentru care nu exista obligativitatea urmăririi cheltuielilor, la momentul depunerii cererilor de rambursare, nu înseamnă ca solicitantul este exceptat de la respectarea legislației în vigoare și întocmirea tuturor documentelor justificative aferente acestor cheltuieli. Prin urmare, aceasta este responsabilitatea solicitantului.</p> <p>Pentru fundamentarea costurilor investiției se vor prezenta oferte de preț/ cataloage/ website-uri, orice alte surse verificabile.</p>
43	<p>Se poate face o construcție în condițiile în care autorizația de construire este pe numele unei persoane fizice, dar prin contractul de vânzare cumpărare sau suprafață se transferă dreptul de construire către persoana juridică? Dacă se face acest lucru, este în regulă ca la contractare să se prezinte acea autorizație de construire sau trebuie reluată toată procedura pe numele societății (respectiv certificat de urbanism pe numele societății)?</p>	<p>La momentul contractării, solicitantul va depune certificatul de urbanism, eliberat în vederea obținerii autorizației de construire pentru realizarea investiției propuse, în termen de valabilitate (pentru proiectele care prevăd lucrări).</p> <p>Obținerea autorizației de construire este în responsabilitatea aplicantului.</p> <p>Pentru proiectele care prevăd lucrări, autorizația de construire se atașează la prima cerere de rambursare/plată în care se decontează lucrări, conform prevederilor din manualul beneficiarului disponibil accesând următorul link: https://2021-2027.adrmuntenia.ro/download_file/article/96/2023-12-21-Manualul-beneficiarului-versiunea-2-Decembrie-2023_0.zip</p>
44	<p>Este obligatoriu doar sediu social să fie în regiune, sau doar punctul de lucru?</p>	<p>La depunerea cererii de finanțare, solicitantul trebuie să aibă locul de implementare a proiectului înregistrat ca sediu principal sau secundar în regiunea Sud-Muntenia. În cazul unei cereri de finanțare care presupune înființarea unui sediu secundar (punct de lucru), ca urmare a realizării investiției, solicitantul se va angaja ca, până la finalizarea implementării proiectului, să înregistreze locul de implementare ca punct de lucru</p>
45	<p>Vă rugăm să precizați care din anexele editabile se depun completate odată cu cererea de finanțare. Spre ex. Anexa 3 Bugetul proiectului / Anexa 8 Matricea de corelare</p>	<p>La secțiunea 7.4. "Anexe și documente obligatorii la depunerea cererii din ghidul solicitantului" se regăsesc anexele și documentele obligatorii la depunerea cererii de finanțare</p>

46	<p>Referitor la acest indicator din ghid: "RCR 19 - Întreprinderi cu cifră de afaceri crescută - număr întreprinderi</p> <p>Indicatorul numără întreprinderile pentru care creșterea cifrei de afaceri anuală pentru anul fiscal după anul finalizării output-ului este, cel puțin, la fel de mare precum creșterea cifrei de afaceri anuale în anul anterior începerii proiectului.</p> <p>Măsurarea indicatorului se realizează la un an de la finalizarea investiției." Având în vedere că în titlul capitolului se menționează expresia "dacă este cazul" va rugăm să menționați dacă acest indicator va fi obligatoriu sau nu pentru a fi inclus la nivel de proiect.</p> <p>Din definiția acestui indicator nu este clar: creșterea cifrei de afaceri va fi monitorizată la nivel valoric/ nominal sau procentual?</p> <p>De exemplu există un solicitant care dorește să aplice la această măsură de finanțare. Acesta a avut în anul 2022 o cifră de afaceri de 6.250 lei, iar în anul 2023 a avut o cifră de afaceri de 79.800 lei, realizând astfel o creștere procentuală de 1.177%.</p> <p>Pentru îndeplinirea indicatorului, în anul fiscal după anul finalizării output-ului, cifra de afaceri trebuie să crească valoric cu 73.550 lei sau procentual cu 1.177%?</p> <p>Vă rugăm astfel să luați la cunostință că prin aplicarea unui astfel de indicator vor exista solicitanți pentru care va fi imposibil de reprodus creșterea cifrei de afaceri, în cazul în care aceasta va fi monitorizată procentual.</p>	<p>RCR 19 este indicator suplimentar specific apelului de proiecte. Indicatorul numără întreprinderile pentru care creșterea cifrei de afaceri anuală pentru anul fiscal după anul finalizării output-ului este, cel puțin, la fel de mare precum creșterea cifrei de afaceri anuale în anul anterior începerii proiectului. Pentru întreprinderi cu o creștere a cifrei de afaceri zero sau negativă înainte de începerea proiectului, rata de creștere a cifrei de afaceri în cursul anului fiscal după anul producției finalizarea ar trebui să fie de cel puțin 2%.</p>
47	<p>Vă rugăm să menționați dacă este obligatoriu ca expertul de mediu să se regăsească în Registrul experților atestați pentru elaborarea de studii de mediu, disponibil online aici: https://regexp.ro/pages/lista-experti.</p>	<p>În etapa de contractare, pentru expertul care a întocmit documentația de imunizare, se va depune documentul relevant cu privire la încadrarea acestuia ca expert care are dreptul legal să întocmească astfel de documentații.</p> <p>Condițiile de elaborare a studiilor de mediu și criteriile de atestare a persoanelor fizice și juridice sunt reglementate de legislația națională, respectiv Ordinul nr. 1134/2020 "privind aprobarea condițiilor de elaborare a studiilor de mediu, a criteriilor de atestare a persoanelor fizice și juridice și a componenței și Regulamentului privind organizarea și funcționarea Comisiei de atestare", cu modificările și completările ulterioare, iar experții care pot întocmi astfel de studii (persoană fizică sau juridică) trebuie să fie atestați în conformitate cu actul normativ menționat mai sus, în vigoare.</p>

48	<p>Dacă societatea nu are acum un cod CAEN eligibil în program... Înțeleg că poate fi făcut până la implementarea proiectului, dar se pierde punctaj dacă profitul societății a fost realizat pentru alt cod CAEN?</p>	<p>Sunt eligibile aplicațiile prin care se solicită finanțare pentru investiții în domeniile de activitate eligibile (clase CAEN) enumerate în anexa care face parte din ghid.</p> <p>La data depunerii cererii de finanțare, solicitantul trebuie să aibă deja domeniul de activitate eligibil (clasa CAEN), vizat de investiție, înscris ca obiect de activitate, indiferent dacă acesta reprezintă activitatea principală sau secundară a întreprinderii.</p> <p>Solicitantul de finanțare are autorizat codul CAEN eligibil vizat de investiție, la locul de implementare a proiectului, sediul social principal sau secundar al solicitantului, indiferent dacă acesta desfășoară sau nu activitate pe respectivul cod CAEN.</p> <p>Sau</p> <p>b) În situația în care investiția pentru care se solicită finanțare presupune înființarea unui punct de lucru nou, la momentul depunerii cererii de finanțare solicitantul de finanțare are: i. codul CAEN eligibil vizat de investiție autorizat fie la sediul social/punctele de lucru existente, fie la terți, iar solicitantul de finanțare își asumă ca, la finalul etapei de implementare, să facă dovada autorizării codului CAEN inclusiv la locul de implementare a proiectului.</p> <p>Sau</p> <p>ii. codul CAEN eligibil vizat de investiție înscris în actul constitutiv, iar solicitantul de finanțare își asumă ca, la finalul etapei de implementare, să facă dovada autorizării codului CAEN la locul de implementare a proiectului.</p> <p>La finalul etapei de implementare, solicitantul de finanțare trebuie să facă dovada autorizării codului CAEN eligibil pentru care a solicitat finanțare la locul de implementare a proiectului.</p>
49	<p>Vă rugăm să clarificați: la Criteriile 5 și 6 din grilă se poate atinge un punctaj de către societățile care realizează investiții exclusiv în echipamente? Nu este clar dacă expresia "lucrări în infrastructură" se referă doar la lucrări de construcții care se supun autorizării SAU se includ și investiții în echipamente.</p>	<p>În cazul criteriilor 5 și 6 din grila ETF, informațiile se vor prelua din documentația de imunizare la schimbările climatice. Criteriile se aplică în cazul investițiilor în infrastructură care au o durată de viață preconizată de, cel puțin, cinci ani. În cazul proiectelor prin care se achiziționează doar echipamente, nu se punctează criteriile 5 și 6.</p>
50	<p>Întrebare referitoare la eligibilitatea unui cheltuieli: o companie, producător de mobilă, care a făcut investiții considerabile în echipamente, necesită un spațiu de depozitare pentru producția finită, spațiu care este destinat și ambalării și livrării. Spațiul este o construcție nouă, aflată în aceeași curte cu fabrica în funcțiune. Este eligibilă construcția unui asemenea depozit?</p>	<p>Obiectivul proiectului trebuie să răspundă obiectivului specific 1.3, respectiv intensificarea creșterii sustenabile și creșterea competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive.</p> <p>Astfel, sunt eligibile aplicațiile prin care se solicită finanțare pentru investiții în domeniile de activitate eligibile (clase CAEN) enumerate în anexa care face parte din ghid.</p> <p>Sunt eligibile investiții în active corporale în vederea updatării tehnologice, ce vor conduce la îmbunătățirea capacităților tehnice, industriale și organizaționale pentru dezvoltarea de produse și servicii, respectiv lucrări de construire/</p>

		extindere/ a spațiilor de producție/ prestare de servicii ale microîntreprinderilor și întreprinderilor mici din mediul urban și mediul rural, inclusiv a utilităților generale aferente investiției (alimentare cu apă, canalizare, alimentare cu gaze naturale, agent termic, energie electrică, PSI).
51	Construcția de hoteluri este cheltuială eligibilă?	Sunt eligibile aplicațiile prin care se solicită finanțare pentru investiții în domeniile de activitate eligibile (clase CAEN) enumerate în anexa care face parte din ghid. Sunt eligibile investiții în active corporale în vederea updatării tehnologice, ce vor conduce la îmbunătățirea capacităților tehnice, industriale și organizaționale pentru dezvoltarea de produse și servicii, respectiv lucrări de construire/ extindere/ a spațiilor de producție/ prestare de servicii ale microîntreprinderilor și întreprinderilor mici din mediul urban și mediul rural, inclusiv a utilităților generale aferente investiției (alimentare cu apă, canalizare, alimentare cu gaze naturale, agent termic, energie electrică, PSI).
52	Pentru asigurarea confortului termic într-un spațiu construit, dotarea cu centrale termice cu funcționare pe gaze naturale este eligibilă?	Conform prevederilor art.7, lit. h din Regulamentul UE nr.1058/ 2021, FEDR nu acordă sprijin pentru: „investițiile legate de producția, prelucrarea, transportul, distribuția, stocarea sau arderea combustibililor fosili, exceptând:(i) investițiile în înlocuirea sistemelor de încălzire cu ardere pe bază de combustibili fosili solizi, și anume cărbune, turbă, lignit, șisturi bituminoase, cu sisteme de încălzire cu ardere pe bază de gaz”
53	Pentru o cheltuială neeligibilă sunt necesare tot 3 oferte?	Pentru fundamentarea costurilor investiției se vor prezenta oferte de preț/ cataloage/ website-uri, orice alte surse verificabile (cel puțin 3 surse). De asemenea, se vor depune minim 3 oferte de preț pentru echipamente/ dotări/ servicii și, respectiv, oferte sau baze de preț pentru lucrări (acestea din urma, care sa fie livrabile, în cazul solicitării venite de la evaluatorii tehnic/ financiar).
54	Puteți sa dați exemple de indicatori de etapă pe care să-i includem în planul de monitorizare? Trebuie un anumit nr. minim de indicatori? Planul de monitorizare nu se completează la depunerea cererii?	Pe baza informațiilor incluse în cererea de finanțare și, dacă este cazul, a informațiilor suplimentare solicitate beneficiarului, AM PRSM verifică și validează indicatorii de etapă care vor prevăzuți în Planul de monitorizare a proiectului. Indicatorii de etapă se corelează cu activitatea de bază declarată de beneficiar în cererea de finanțare, precum și cu rezultatele așteptate ale proiectului. Primul indicator de etapă poate fi stabilit la un interval de o lună, dar nu mai mult de 6 luni, calculat din prima zi de începere a implementării proiectului, așa cum este prevăzută în contractul de finanțare. Dacă data de începere a implementării proiectului este anterioară datei de semnare a contractului de finanțare, primul indicator de etapă este raportat la data semnării contractului de finanțare.

		Indicatorii de etapă se raportează atât la stadiul pregătirii și derulării procedurilor de achiziții, cât și la progresul execuției lucrărilor, aferente activității de bază.
55	La momentul depunerii proiectului este necesară prezentarea studiului de fezabilitate pentru realizarea construcției ?	La momentul depunerii cererii de finanțare se transmite devizul general întocmit pe modelul din HG 907/29.11.2016, cu modificările și completările ulterioare, asumat de către solicitantul de finanțare și proiectant, pentru proiectele care propun lucrări de construire.
56	Avem următoarea speță: proiectul vizează o investiție de tip service auto, prin fluxul tehnologic se dorește ca partea de tinichigerie să se realizeze pe un număr cadastral - doar dotare - unde există un contract de închiriere pe o hală existentă iar pe numărul cadastral alăturat se dorește dotarea unei alte hale, dar totodată se propun și lucrări de construcție supuse autorizației de construire, respectiv modificări de fațadă - se va realiza partea de mecanică (inclusă în cadrul aceluiasi flux tehnologic)- iar pentru numărul cadastral alăturat regimul juridic este cel de suprafață constituită în favoarea societății (beneficiarul investiției). Se acceptă forme juridice diferite pentru cele 2 locații ale proiectului (cu respectarea individuală a condițiilor reprezentând dreptul de folosință -unde se face doar dotare/proprietate- unde se face dotare și lucrări de construcție)?	O investiție se poate realiza la două (sau mai multe) locuri de implementare, dacă acestea fac parte din același flux de producție sau reprezintă etape ale furnizării serviciilor în cadrul aceleiasi activitati autorizate (codul CAEN pentru care aplica solicitantul). Toate locurile de implementare trebuie sa respecte toate condițiile de eligibilitate din schemă și ghidul solicitantului. În cazul investițiilor care au mai multe locuri de implementare, acestea trebuie să fie în același județ al regiunii Sud-Muntenia.
57	Se pot achiziționa containere de depozitare/modulare în scopul depozitării de echipamente? Unde le putem încadra?	Activitățile eligibile în cadrul prezentului apel sunt: 1. Investiții în active corporale în vederea updatării tehnologice, ce vor conduce la îmbunătățirea capacităților tehnice, industriale și organizaționale pentru dezvoltarea de produse și servicii: i. lucrări de construire/ extindere/ a spațiilor de producție/ prestare de servicii ale microîntreprinderilor și întreprinderilor mici din mediul urban și mediul rural, inclusiv a utilităților generale aferente investiției (alimentare cu apă, canalizare, alimentare cu gaze naturale, agent termic, energie electrică, PSI); ii. achiziționarea de echipamente tehnologice, utilaje, instalații de lucru, mobilier, echipamente informatice, birotică, de natura mijloacelor fixe, respectiv care se regăsesc în subgrupa 2.1. "Echipamente tehnologice (mașini, utilaje și instalații de lucru)", subgrupa 2.2. "Aparate și instalații de măsurare, control și reglare", clasa 2.3.6. "Utilaje și instalații de transportat și ridicat" sau grupa 3 "Mobilier, aparatură birotică, sisteme de protecție a valorilor umane și materiale și alte active corporale" prevăzute în anexa la Hotărârea Guvernului nr. 2.139/2004 pentru aprobarea Catalogului privind clasificarea și duratele normale de funcționare a mijloacelor fixe, cu modificările ulterioare, și care se încadrează în limita valorică aferentă mijloacelor fixe, stabilită prin reglementările legale în vigoare la data depunerii cererii de finanțare;

		<p>iii. achiziționarea de instalații/ echipamente specifice în scopul obținerii unei economii de energie, precum și sisteme care utilizează surse regenerabile (alternative) de energie pentru eficientizarea activităților pentru care a solicitat finanțare, în limita a 15% din valoarea eligibilă a proiectului. Surse regenerabile (alternative) de energie sunt considerate: energia solară (utilizată la producerea de căldură sau la furnizarea de energie electrică prin sisteme fotovoltaice), energia eoliană, hidroenergia, biomasa (biodiesel, bioetanol, biogaz), energia geotermală. Nu sunt eligibile proiecte care includ doar investiții din această categorie</p> <p>2. Investiții în active necorporale</p> <p>3. Activități specifice economiei circulare</p> <p>4. Activități specifice internaționalizării</p> <p>5. Activități specifice certificării și omologării proceselor și produselor/ serviciilor</p> <p>6. Activități de digitalizare a microîntreprinderilor și întreprinderilor mici</p> <p>Justificarea alegerii investițiilor este în responsabilitatea solicitantului care va descrie în Planul de afaceri investițiile realizate.</p>
58	<p>Într-o situație extremă, se va permite mutarea locației de implementare în perioada de implementare/ sustenabilitate? Dacă da, există criterii de respectat (păstrarea județului/ regiunii Sud-Muntenia)? Presupunem mutarea cu aprobarea anterioară dată de către Minister.</p>	<p>Modificarea locului de implementare, în perioada de implementare sau durabilitate este permisă doar pentru proiectele care nu implică lucrări de construcții, cu respectarea următoarelor condiții:</p> <ul style="list-style-type: none"> - schimbarea spațiului nu este de natură să afecteze îndeplinirea indicatorilor stabiliți prin cererea de finanțare pentru măsurarea atingerii rezultatelor și obiectivelor proiectului; - noul spațiu se află în același județ din regiunea Sud-Muntenia în care a fost situată locația de implementare inițială; - actul prin care se dovedește dreptul real principal asupra noului spațiu destinat implementării este valabil pe o perioadă de minimum 5 ani de la data estimată pentru efectuarea plății finale în cadrul proiectului sau fracțiunea rămasă din această perioadă, în funcție de momentul la care intervine schimbarea locului de implementare; - noua locație este adecvată pentru realizarea proiectului, respectiv: <ul style="list-style-type: none"> i. este racordată la toate utilitățile necesare funcționării; ii. nu este ocupată de alți utilizatori; iii. nu este ocupată cu alte bunuri care nu au legătură cu investiția sau activitatea derulată de beneficiarul de finanțare pentru care solicită finanțare; iv. nu prezintă un grad de uzură avansat pentru acele elemente care nu fac obiectul investițiilor prin proiectul deus. <p>Fiecare caz în parte va fi analizat la nivelul AM PRSM în cadrul etapei de evaluare și selecție.</p>

59	<p>Infrastructura este un concept larg, care include:</p> <p>— clădiri, de la locuințe private până la școli sau instalații industriale, care reprezintă cel mai frecvent tip de infrastructură și baza pentru așezările umane->aceasta este definiția pt fondurile nerambursabile iar în acest sens întrebarea este: achiziția numai(fără construcții) de instalații industriale/echipamente și utilaje productive care au o durată de viață>5ani (conform catalogului duratei normate de funcționare) punctează la criteriile 5 și 6?</p>	<p>În cazul criteriilor 5 și 6 din grila ETF, informațiile se vor prelua din documentația de imunizare la schimbările climatice. Criteriile se aplică în cazul investițiilor în infrastructură care au o durată de viață preconizată de, cel puțin, cinci ani. În cazul proiectelor prin care se achiziționează doar echipamente, nu se punctează criteriile 5 și 6.</p>
60	<p>În ultimul corrigendum apare: Footnote: Pentru ca activitatea privind participarea la târguri și expoziții internaționale să fie eligibilă, solicitantul trebuie să facă dovada calității de expozant. Cum se dovedește calitatea de expozant la faza de scriere a proiectului?</p>	<p>La momentul depunerii cererii de finanțare pentru fundamentarea costurilor investiției se vor prezenta oferte de preț/ cataloage/ website-uri, orice alte surse verificabile (cel puțin 3 surse).</p>
61	<p>Doar pentru a clarifica - chiar dacă la acest moment nu s-au depus situațiile pentru 2023 la ANAF și acest lucru se poate face până în mai, pentru a depune un proiect, avem nevoie de bilanț și CPP 2023 aprobat de AGA?</p>	<p>Solicitantul trebuie: - la momentul depunerii cererii de finanțare să transmită situațiile financiare anuale ale solicitantului (Bilanțul prescurtat, Contul de profit și pierdere, Datele informative, Situația activelor imobilizate, Notele explicative la situațiile financiare), aferente exercițiului financiar anterior anului depunerii cererii de finanțare, respectiv anul 2023, aprobate de adunarea generală a acționarilor sau asociaților. Dacă situațiile financiare au fost depuse la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor, se va atașa inclusiv dovada depunerii. De asemenea, acolo unde este cazul, se vor anexa și situațiile financiare anuale ale entităților identificate ca întreprinderi partenere și/sau legate cu solicitantul aferente exercițiului financiar anterior anului depunerii cererii de finanțare, aprobate de organele statutare ale solicitantului. Dacă situațiile financiare au fost depuse la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor, se va atașa inclusiv dovada depunerii. - la momentul contractării să depună situațiile financiare anuale (Bilanțul prescurtat, Contul de profit și pierdere, Datele informative, Situația activelor imobilizate, Notele explicative la situațiile financiare) ale solicitantului și ale entităților identificate ca întreprinderi partenere și/sau legate cu solicitantul, dacă este cazul, aferente exercițiului financiar anterior anului depunerii cererii de finanțare, aprobate de adunarea generală a acționarilor sau asociaților, inclusiv dovada depunerii la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor.</p>
62	<p>Precizarea de la punctul 7.2 din Ghidul solicitantului este aplicabilă tuturor documentelor transmise prin platformă, împreună cu cererea de finanțare? Spre ex: trebuie traduse din limba engleză în limba română ofertele de preț de la potențialii furnizori, în baza cărora se fundamentează bugetul proiectului, în etapa de depunere a cererii de finanțare?</p>	<p>Orice alte documentele redactate în altă limbă vor fi însoțite, în mod obligatoriu, de traducere legalizată sau autorizată</p>

63	Ref. la Conditia de eligibilitate j) Proiectul face obiectul unei evaluări a impactului asupra mediului sau al unei proceduri de verificare, în conformitate cu prevederile Legii nr. 292/2018 (pentru acele proiecte care pot avea efecte semnificative asupra mediului), trebuie dovedită la data depunerii proiectului cu un document justificativ de la Mediu (Clasarea notificării/ Decizia Etapei de încadrare) sau prin Declarația unică?	La depunerea cererii de finanțare, solicitantul își asumă, prin Declarația unică, că proiectul propus face obiectul unei evaluări a impactului asupra mediului sau al unei proceduri de verificare, în conformitate cu prevederile Legii nr. 292/2018 (pentru acele proiecte care pot avea efecte semnificative asupra mediului). În etapa de contractare, aplicantul va anexa obligatoriu Decizia privind procedura de evaluare a impactului asupra mediului emisă de autoritatea de mediu, în conformitate cu prevederile Legii nr. 292/2018 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului și ale Ordinului nr. 269/2020 sau Clasarea notificării (pentru acele proiecte care pot avea efecte semnificative asupra mediului).
64	Internaționalizare - poate fi bifată și cu participarea ca expozant la un târg internațional care nu se desfășoară în afara țării ? (Exemplu expozițiile internaționale de la Romexpo)	Este eligibilă participarea la târguri și expoziții internaționale, în calitate de expozant. Ghidul solicitantului nu prevede localizarea acestora.
65	Referitor la "activitate de realizarea a unei pagini web a solicitantului pentru promovare servicii" poate fi încadrată în categoria 6. Activități de digitalizare a microîntreprinderilor și întreprinderilor mici, drept activități conexe, ca parte a unui proiect integrat?	Digitalizarea reprezintă convertirea proceselor dinspre manual spre automat; utilizarea tehnologiilor digitale pentru a schimba un model de afaceri și pentru a oferi noi venituri și oportunități de producere a valorii; este procesul de a trece la o afacere digitală. Activități de digitalizare a microîntreprinderilor și întreprinderilor mici, sunt drept activități conexe, ca parte a unui proiect integrat. Nu sunt eligibile proiectele care includ doar aceste investiții.
66	Cu ce se fundamentează costul unei investiții de tipul lucrare de construcție? În ghid la pag. 75 se specifică: "oferte sau baze de preț pentru lucrări (acestea din urma, care sa fie livrabile, în cazul solicitării venite de la evaluatorii tehnic/ financiar)". Vă referiți la 3 oferte de la constructori/ 3 declarații de la arhitecți privind bazele de prețuri?	Pentru proiectele care propun lucrări, la depunerea cererii de finanțare se va anexa Devizul general întocmit pe modelul din HG 907/29.11.2016, cu modificările și completările ulterioare, asumat de către solicitantul de finanțare și proiectant. Bugetul proiectului se corelează cu devizul general al investiției. Pentru corelarea bugetului cu devizul general se va utiliza matricea de corelare aprobată prin Ordinul MIPE nr.2370/ 2023. De asemenea, pentru fundamentarea costurilor investiției se vor prezenta oferte de preț/ cataloage/ website-uri, orice alte surse verificabile (cel puțin 3 surse). Totodată, se vor depune minim 3 oferte de preț pentru echipamente/ dotări/ servicii și, respectiv, oferte sau baze de preț pentru lucrări (acestea din urma, care sa fie livrabile, în cazul solicitării venite de la evaluatorii tehnic/ financiar).
67	Conform legislației HG 907 29/11/2016, devizul general trebuie mai nou să cuprindă o rezervă de 25% extra buget. Având în vedere necesitatea corelării devizului general cu matricea de corelare și bugetul cererii de finanțare din mysmis este nevoie sa se faca dovada contribuției proprii și a acestei sume, deși ea încarcă contribuția solicitantului și real nu va fi folosită?	Nu sunt eligibile cheltuielile aferente marjei de buget 25% din (1.2 + 1.3 + 1.4 + 2 + 3.1 + 3.2 + 3.3 + 3.5 + 3.7 + 3.8 + 4 + 5.1.1), precum și cheltuielile pentru constituirea rezervei de implementare pentru ajustarea de preț. Este decizia solicitantului dacă aceste cheltuielile sunt incluse în devizul general.

68	Contractul de comodat poate avea perioada nedeterminată sau trebuie să fie pe o perioadă standard de 5/10 ani?	Drepturile asupra bunurilor mobile și imobile care fac obiectul cererii de finanțare trebuie menținute, cel puțin, în etapele de evaluare, selecție și contractare, în perioada de implementare, precum și în perioada în care este asigurat caracterul durabil al proiectului, în condițiile art. 65 din Regulamentul (UE) 2021/1.060, cu modificările și completările ulterioare.
69	Pentru un proiect ce prevede doar achiziția simplă de echipamente pentru cod CAEN 9311 - Activități ale bazelor sportive, pot fi incluse în categoria dotări cheltuieli precum achiziția de chiuvete, vas WC, ușă vestiar, pompă de caldură, panouri fotovoltaice?	Alegerea investițiilor revine în sarcina solicitantului. Acesta va detalia și justifica în Planul de afaceri investițiile.
70	Pentru activitatea de certificare, avem nevoie la depunere de 3 oferte de preț?	Pentru fundamentarea costurilor investiției se vor prezenta oferte de preț/ cataloage/ website-uri, orice alte surse verificabile (cel puțin 3 surse).
71	Pentru școli de conducere auto, cod CAEN 8553, se poate achiziționa autoturism și camion pentru extindere a firmei? Menționez ca deținem sala legislație și un autoturism pentru școală.	Sunt considerate neeligibile cheltuielile cu achiziționarea autovehiculelor și a mijloacelor de transport, așa cum sunt ele clasificate în subgrupa 2.3 „Mijloace de transport” menționată în anexa la Hotărârea Guvernului nr. 2.139/2004 pentru aprobarea Catalogului privind clasificarea și duratele normale de funcționare a mijloacelor fixe, cu modificările ulterioare, indiferent de domeniul de activitate al solicitantului ori de domeniul de activitate în care se dorește realizarea investiției propuse prin proiect, cu excepția clasei 2.3.6 „Utilaje și instalații de transportat și ridicat”;
72	Suntem 3 asociați pe firmă. Pe cine facem semnătură electronică pentru a depune proiectul? Are vreo importanță? Sau este suficient să fie asociat?	Reprezentantul legal al solicitantului de finanțare, care își exercită atribuțiile de drept, la data depunerii cererii de finanțare va avea nevoie de semnătură electronică extinsă, vizibilă, certificată în conformitate cu prevederile legale în vigoare.
73	Pentru cheltuielile indirecte sunt necesare oferte (min. 3)?	Pentru fundamentarea costurilor investiției se vor prezenta oferte de preț/ cataloage/ website-uri, orice alte surse verificabile (cel puțin 3 surse).
74	Capitolul 7 - rezerva de implementare și marja 25% sunt obligatorii să fie bugetate?	Nu sunt eligibile cheltuielile aferente marjei de buget 25% din (1.2 + 1.3 + 1.4 + 2 + 3.1 + 3.2 + 3.3 + 3.5 + 3.7 + 3.8 + 4 + 5.1.1), precum și cheltuielile pentru constituirea rezervei de implementare pentru ajustarea de preț. Este decizia solicitantului dacă aceste cheltuieli sunt incluse în devizul general.
75	Pentru investițiile în scopul obținerii unei economii de energie, există o limită minimă obligatorie din valoarea eligibilă a proiectului pe care trebuie să o respectăm?	Este eligibilă achiziționarea de instalații/ echipamente specifice în scopul obținerii unei economii de energie, precum și sisteme care utilizează surse regenerabile (alternative) de energie pentru eficientizarea activităților pentru care a solicitat finanțare, în limita a 15% din valoarea eligibilă a proiectului. Nu sunt eligibile proiecte care includ doar investiții din această categorie.f
76	Punctajul aferent punctului 3.1 din grila de punctaj, subpunct f - Informații relevante legate de necesitatea realizării investiției, precum și informațiile cu privire la modalitatea de respectare a principiului DNSH și asigurarea	În cazul criteriilor 5 și 6 din grila ETF, informațiile se vor prelua din documentația de imunizare la schimbările climatice. Criteriile se aplică în cazul investițiilor în infrastructură care au o durată de viață preconizată de, cel puțin, cinci ani. În cazul

	<p>imunizării la schimbările climatice (în cazul proiectelor de infrastructură cu o durată de viață > 5 ani) poate fi atins doar prin bugetarea de construcție în cadrul programului?</p> <p>Putem puncta la 5.1 și 6.1 doar dacă avem construcție în bugetul proiectului?</p>	<p>proiectelor prin care se achiziționează doar echipamente, nu se punctează criteriile 5 și 6.</p>
77	<p>Conform Hotărârii de Guvern 1116/16.11.2023 de modificare a HG907/2016, în cadrul devizului general a fost introdus capitolul 7 ce include cheltuieli aferente marjei de buget și cheltuieli pentru constituirea rezervei de implementare pentru ajustare. Este obligatoriu să prevedem cheltuieli la acest capitol?</p>	<p>Nu sunt eligibile cheltuielile aferente marjei de buget 25% din (1.2 + 1.3 + 1.4 + 2 + 3.1 + 3.2 + 3.3 + 3.5 + 3.7 + 3.8 + 4 + 5.1.1), precum și cheltuielile pentru constituirea rezervei de implementare pentru ajustarea de preț.</p> <p>Este decizia solicitantului dacă aceste cheltuieli sunt incluse în devizul general.</p>
78	<p>Putem depune proiect în prima lună și dacă avem 84 de puncte, chiar dacă nu intrăm la verificare și contractare direct în această lună?</p>	<p>Prezentul apel de proiecte are termen-limită de depunere. Perioada în care se pot depune proiecte este cuprinsă între 15 martie 2024, ora 8:00 și 14 iunie 2024, ora:12:00.</p>
79	<p>La încadrarea categoriei de IMM, la trecerea de la microîntreprindere la întreprindere mică, la ce an ne raportăm când luăm în calcul numărul de angajați și cifra de afaceri? Se vor lua numărul de angajați și cifra de afaceri sau doar cifra de afaceri SAU doar numărul de angajați? Vreau să știu acest și/sau.</p>	<p>Încadrarea solicitantului ca microîntreprindere sau întreprindere mică se bazează pe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prevederile Legii nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării IMM-urilor, cu modificările și completările ulterioare • Recomandarea CE nr. 361/2003 privind definiția IMM-urilor • Manualului utilizatorului pentru definiția IMM-urilor (Comisia Europeană, 2015) • Jurisprudența Curții Europene de Justiție în ceea ce privește definiția IMM-urilor, conform Recomandării CE nr. 361/2003 <p>Pentru calculul datelor întreprinderii, se verifică:</p> <p>a. microîntreprinderi - au mai puțin de 10 salariați și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 2 milioane euro, echivalent în lei;</p> <p>b. întreprinderi mici - au mai puțin de 50 de salariați și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 10 milioane euro, echivalent în lei;</p> <p>c. întreprinderi mijlocii - au mai puțin de 250 de salariați și realizează o cifră de afaceri anuală netă de până la 50 milioane euro, echivalent în lei, sau dețin active totale care nu depășesc echivalentul în lei a 43 milioane euro.</p> <p>Respectarea pragului referitor la numărul mediu anual de salariați este obligatorie. În plus, cel puțin unul din indicatorii financiari (cifra de afaceri anuală netă și activele totale) trebuie să se încadreze în pragul aferent categoriei IMM aplicabile. Dacă, la data întocmirii situațiilor financiare anuale întreprinderea nu se mai încadrează în plafoanele de mai sus, aceasta nu își va pierde calitatea de microîntreprindere, întreprindere mică sau mijlocie decât dacă depășirea acestor plafoane se produce în două exerciții financiare consecutive. Regula celor 2 exerciții financiare consecutive se aplică atât la depășirea pragurilor</p>

		cât și la scăderea sub pragurile aferente unei categorii. Anexă la ghidul solicitantului se află Ghid privind încadrarea în categoria IMM-urilor.
80	În matricea de corelare, cheltuiala cu serviciile (chelt. directă) nu are corespondent în Devizul General. La ce capitol trebuie încadrate în DG? Serviciile de internaționalizare, economie circulară, digitalizare, certificare unde pot fi încadrate în DG?	În cazul contractelor de furnizare de echipamente/ utilaje/ dotări (care cuprind: utilaje care necesită montaj, dotări și echipamente cu și fără montaj), cheltuielile aferente acestora se vor încadra în bugetul proiectului, în categoria de cheltuieli „Cheltuieli cu echipamente, dotări”. În sistemul MySMIS2021+ aceste cheltuieli vor fi încadrate în „Subcategorie_NUME SMIS – 4.5 Dotări”. În cazul contractelor de prestări servicii, cheltuielile aferente acestora se vor încadra în bugetul proiectului în categoria „Servicii”. În sistemul MySMIS2021+ aceste cheltuieli vor fi încadrate în „Categorie_NUME SMIS – Servicii”.
81	Punctajul aferent punctului 4, subpunctul 4.3 poate fi atins dacă proiectul presupune investiții în scopul obținerii unei economii de energie sau trebuie să prevadă activități/investiții care fac referire la economia circulară?	În cazul subcriteriului 4.3 se verifică informațiile din cererea de finanțare (secțiunea 11 Principii orizontale), din planul de afaceri și din documentația tehnică (dacă este cazul). Se poate acorda punctaj intermediar (0 ,1, 2 sau 3 puncte), în funcție de informațiile din documentații. Nu vor fi punctate măsurile de conformare cu obligațiile legale ale solicitantului, ci doar acele măsuri suplimentare față de cerințele minime legale.
82	De la momentul contractării cum se fac investițiile?	Solicitantul are obligația de a prevedea termene realiste pentru realizarea activităților, cu încadrarea în limitele maxime prevăzute pentru durata maximă de implementare a proiectului.
83	Achiziția unei instalații fotovoltaice - care să asigure obținerea energiei din surse curate în ce categorie bugetară se încadrează? Ea fiind o dotare se înregistrează la dotări sau servicii cum este prevăzut în ghid.	În cazul contractelor de furnizare de echipamente/ utilaje/ dotări (care cuprind: utilaje care necesită montaj, dotări și echipamente cu și fără montaj), cheltuielile aferente acestora se vor încadra în bugetul proiectului, în categoria de cheltuieli „Cheltuieli cu echipamente, dotări”. În sistemul MySMIS2021+ aceste cheltuieli vor fi încadrate în „Subcategorie_NUME SMIS – 4.5 Dotări”.
84	În cazul unui proiect care prevede achiziția de echipamente tehnologice pentru producție și echipamente pentru creșterea eficienței energetice (panouri fotovoltaice) este necesară realizarea studiului privind imunizarea la schimbările climatice?	Imunizarea la schimbările climatice este obligatorie doar pentru proiectele care prevăd investiții în infrastructură cu o durată de viață mai mare de cinci ani.
85	Pot să iau panouri fotovoltaice ținând cont că mai am niste panouri fotovoltaice existente, dar acum prin proiect merg pe extinderea capacității de producție textile?	Solicitantul trebuie să țină seama de faptul că proiectul propus prin prezenta cerere de finanțare nu a mai beneficiat de finanțare publică în ultimii 5 ani înainte de data depunerii cererii de finanțare pentru același tip de cheltuieli asociate aceluiași tip de activități realizate asupra aceleiași infrastructuri/ aceluiași segment de infrastructură și nu beneficiază de fonduri publice din alte surse de finanțare.
86	Cu finanțarea respectivă se pot achiziționa clădiri deja construite? Sau hale direct construite?	Achiziționarea de terenuri și/sau construcții este neeligibilă.

87	<p>În ceea ce privește locul de implementare a proiectului unei societăți comerciale:</p> <ul style="list-style-type: none"> - este adecvat dacă la momentul depunerii cererii de finanțare este ocupat de o altă construcție ce nu are legatură cu investiția sau activitatea derulată de solicitant pentru care solicită finanțare? - este adecvat dacă la momentul depunerii cererii de finanțare este ocupat de una sau mai multe construcții ce au legatură (sunt conexe) cu investiția sau activitatea derulată de solicitant pentru care solicită finanțare? Spre exemplu: în cadrul unei societăți comerciale, pentru care la locația de implementare a proiectului există deja o piscină și un bar/restaurant pentru activități de servire a clienților de la piscină, va fi considerat adecvat locul de implementare pentru construcția prin proiect a unor complexe de cazare? - în situația în care la locul de implementare al solicitantului are sediul/iși desfășoară activitatea o altă societate comercială, acesta se consideră ca fiind adecvat? 	<p>Pentru a fi eligibil un proiect, solicitantul trebuie să demonstreze că locul de implementare a proiectului:</p> <p>a) este adecvat pentru realizarea proiectului:</p> <ul style="list-style-type: none"> • există posibilitatea racordării la toate utilitățile necesare funcționării; • nu este ocupat de alți utilizatori; • nu este ocupat cu alte bunuri sau echipamente care nu au legătură cu investiția sau activitatea derulată de solicitant pentru care solicită finanțare; • nu prezintă degradări incompatibile cu realizarea investiției propuse pentru acele elemente care nu fac obiectul investițiilor prin proiectul depus; • nu prezintă un grad de uzură avansat pentru acele elemente care nu fac obiectul investițiilor prin proiectul depus etc; (Situațiile prezentate sunt cu titlu exemplificativ și nu limitativ). <p>b) corespunde cu descrierea din cererea de finanțare și Planul de afaceri. Justificarea alegerii investițiilor este în responsabilitatea solicitantului care va descrie în Planul de afaceri investițiile realizate.</p>
88	<p>Dacă o parte din cheltuielile indirecte sunt neeligibile, ele pot fi prevăzute în foaia de lucru 2A_Buget cerere pe coloana 10, însă în foaia de lucru 2B_Buget investitie se preiau automat doar cheltuielile eligibile, fără a ține cont de cele neeligibile diferite de TVA neeligibil. Totodată, în matricea de corelare este calculată automat valoarea cheltuielilor indirecte- poate fi modificat acest câmp, în situația în care valoarea eligibilă este mai mică decât 5%?</p>	<p>Anexa 7.1 Instrucțiuni privind completarea Machetei - Analiza și previziunea financiară face precizări privind modul de completare a machetei financiare. Modificarea formulelor de calcul poate conduce la respingerea cererii de finanțare.</p> <p>Este responsabilitatea solicitantului includerea în proiect a acestor cheltuieli, în procent de 5%, cu mențiunea ca activitățile privind comunicarea și vizibilitatea sunt obligatorii pentru fiecare proiect în parte.</p> <p>Autoritatea de Management pentru Programul Regional Sud-Muntenia 2021-2027 vine în sprijinul potențialilor beneficiari publicând un model populat cu date financiare pe care îl puteți descărca accesând acest link: https://2021-2027.adrmuntenia.ro/download_file/article/103/Model%20-%202021.03.2024%20-%20Anexa%207%20Plan%20de%20afaceri-Macheta.xlsx.</p>
89	<p>La momentul depunerii cererii de finanțare trebuie să depunem un document emis de la Agenția pentru protecția mediului din care să reiasă dacă sau nu proiectul are impact asupra mediului?</p>	<p>Potrivit prevederilor Legii nr.292/ 2018, proiectele care pot avea efecte semnificative asupra mediului, din cauza, printre altele, a naturii, dimensiunii sau localizării lor, fac obiectul unei solicitări de aprobare de dezvoltare și al unei evaluări a impactului lor asupra mediului înaintea emiterii acestei aprobări, în conformitate cu deciziile autorităților competente pentru protecția mediului. Decizia cu privire la parcurgerea procedurii de evaluarea a impactului asupra mediului aparține autorităților competente pentru protecția mediului. Astfel, în funcție de decizia acestor autorități solicitantul va depune, sau nu, actul de reglementare.</p>

90	Referitor la locurile de munca nou create prin proiect ,cate locuri de munca sunt obligatorii?	Ghidul solicitantului nu prevede un criteriu de eligibilitate legat de numărul de angajați.
91	Pentru "catalogul pentru clasificarea și duratele normale de funcționare a mijloacelor fixe - Grupa 3", puteți clarifica dacă (și la ce subgrupă) sunt incluse calculatoarele (tip PC sau laptop)?	Este eligibilă achiziționarea de echipamente tehnologice, utilaje, instalații de lucru, mobilier, echipamente informatice, birotică, de natura mijloacelor fixe, respectiv care se regăsesc în subgrupa 2.1. "Echipamente tehnologice (mașini, utilaje și instalații de lucru)", subgrupa 2.2. "Aparate și instalații de măsurare, control și reglare", clasa 2.3.6. "Utilaje și instalații de transportat și ridicat" sau grupa 3 "Mobilier, aparatură birotică, sisteme de protecție a valorilor umane și materiale și alte active corporale" prevăzute în anexa la Hotărârea Guvernului nr. 2.139/2004 pentru aprobarea Catalogului privind clasificarea și duratele normale de funcționare a mijloacelor fixe, cu modificările ulterioare, și care se încadrează în limita valorică aferentă mijloacelor fixe, stabilită prin reglementările legale în vigoare la data depunerii cererii de finanțare
92	Dacă societatea a înregistrat o scădere a cifrei de afaceri în anul 2023 față de 2022, indicatorul suplimentar privind cifra de afaceri cum este cuantificat?	RCR 19 este indicator suplimentar specific apelului de proiecte. Indicatorul numără întreprinderile pentru care creșterea cifrei de afaceri anuală pentru anul fiscal după anul finalizării output-ului este, cel puțin, la fel de mare precum creșterea cifrei de afaceri anuale în anul anterior începerii proiectului. Pentru întreprinderi cu o creștere a cifrei de afaceri zero sau negativă înainte de începerea proiectului, rata de creștere a cifrei de afaceri în cursul anului fiscal după anul producției finalizarea ar trebui să fie de cel puțin 2%.
93	Pentru a puncta la subpunctele 9.1 si 9.2 din grilă, contează codul CAEN pentru care s-au realizat investiții, respectiv pentru care s-a obținut finanțare sau se punctează și dacă au fost investiții, respectiv finanțări pentru alte activități decât cea pe care vom solicita finanțare?	În cadrul acestui criteriu se va puncta dacă solicitantul a realizat investiții din surse proprii (rezultate din exploatarea capitalului propriu sau din autofinanțare) în active corporale/necorporale - mijloace fixe, iar valoarea minimă cumulată a investițiilor a fost de 20.000 Euro. Punctajul se acordă pentru acele investiții strict legate de desfășurarea obiectului de activitate a solicitantului. În acest sens, se vor detalia în cadrul Planului de afaceri investițiile realizate, dacă acestea există, în raport cu obiectul de activitate a solicitantului.
94	În legatură cu indicatorul suplimentar de proiect referitor la creșterea cifrei de afaceri, sunt eligibile societățile care au profit în 2023, dar au scădere a cifrei de afaceri raportată la cea din anul 2022? Dacă sunt eligibili, cum se apreciază realizarea acestui indicator în cazul acestor întreprinderi, va fi suficientă demonstrarea creșterii cifrei de afaceri după implementare, indiferent de valoarea creșterii?	RCR 19 este indicator suplimentar specific apelului de proiecte. Indicatorul numără întreprinderile pentru care creșterea cifrei de afaceri anuală pentru anul fiscal după anul finalizării output-ului este, cel puțin, la fel de mare precum creșterea cifrei de afaceri anuale în anul anterior începerii proiectului. Pentru întreprinderi cu o creștere a cifrei de afaceri zero sau negativă înainte de începerea proiectului, rata de creștere a cifrei de afaceri în cursul anului fiscal după anul producției finalizarea ar trebui să fie de cel puțin 2%.
95	Care este diferența dintre achizițiile directe si cele competitive? Și cum se realizeaza acestea?	Managementul și realizarea activităților proiectului în conformitate cu legislația în vigoare sunt în responsabilitatea exclusivă a solicitantului/beneficiarului.

96	Firma înființată în august 2022, cu pierdere pe anul 2022, profit în anul 2023, Bilanț depus: este eligibilă? Pierderea în anul 2022 influențează?	<p>Având în vedere că cererea de finanțare se depune în anul 2024, raportarea se face la anul fiscal 2023.</p> <p>Solicitantul eligibil trebuie să fi desfășurat activitate pe o perioadă corespunzătoare, cel puțin, unui an fiscal integral anterior depunerii cererii de finanțare, să nu fi avut activitatea suspendată temporar oricând în anul curent depunerii cererii de finanțare și în anul fiscal anterior și a înregistrat profit din exploatare (> 0 lei) în anul fiscal anterior depunerii cererii de finanțare.</p>
97	Am 3 oferte pentru achiziție, cu 3 preturi diferite. Pot alege ce ofertă doresc?	Este în responsabilitatea solicitantului fundamentarea bugetului și justificarea alegerii prețului.
98	Utilaje de construcții (buldoexcavator, etc) alimentate cu combustibili fosili se pot achiziționa prin acest program?	<p>Nu se acordă sprijin financiar pentru activitățile realizate de microîntreprinderile și întreprinderile mici care își desfășoară activitatea și/sau care vizează următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> - investițiile legate de producția, prelucrarea, transportul, distribuția, stocarea sau arderea combustibililor fosili, exceptând investițiile în: <ul style="list-style-type: none"> •vehiculele nepoluante, astfel cum sunt definite în Directiva 2009/33/CE a Parlamentului European și a Consiliului, de interes public; și •vehicule, aeronave și nave proiectate și construite sau adaptate pentru a fi utilizate de serviciile de protecție civilă și de pompieri. <p>În conformitate cu prevederile art.7, alin.1, lit.h din Regulamentul UE nr.1058/2021, nu sunt eligibile investițiile legate de producția, prelucrarea, transportul, distribuția, stocarea sau arderea combustibililor fosili, inclusiv utilajele mobile fără destinație rutieră (spre exemplu: buldozere, buldoexcavatoare, stivuitoare, motostivuitoare, alte mașini autopropulsate) atunci când sunt alimentate prin arderea combustibililor fosili.</p>
99	În cazul costurilor indirecte, pentru care se utilizează o rată forfetară de 5 % din valoarea cheltuielilor eligibile directe, este necesară prezentarea de oferte, respectiv 3 surse de preț pentru fundamentarea cheltuielilor, la momentul depunerii cererii de finanțare?	<p>Pentru fundamentarea costurilor investiției se vor prezenta oferte de preț/ cataloage/ website-uri, orice alte surse verificabile (cel puțin 3 surse).</p> <p>De asemenea, se vor depune minim 3 oferte de preț pentru echipamente/ dotări/ servicii și, respectiv, oferte sau baze de preț pentru lucrări (acestea din urmă, care să fie livrabile, în cazul solicitării venite de la evaluatorii tehnic/ financiar).</p> <p>Prin utilizarea ratei forfetare, la momentul depunerii cererilor de rambursare, nu mai este necesară urmărirea cheltuielilor efectuate prin verificarea documentelor justificative individuale. Includerea în proiect a unor cheltuieli pentru care se aplica o rată forfetară și pentru care nu există obligativitatea urmăririi cheltuielilor, la momentul depunerii cererilor de rambursare, nu înseamnă că solicitantul este exceptat de la respectarea legislației în vigoare și întocmirea tuturor documentelor justificative aferente acestor cheltuieli.</p>

100	<p>În cazul unei societăți cu activitate pe cod caen 5510- Hoteluri și alte activități de cazare, similare, se poate depune proiect pentru achiziție cuptoare pentru bucătărie, hotelul oferind mic dejun și cină, achiziție de panouri fotovoltaice și stații de reîncărcare a vehiculelor electrice, activități de digitalizare, dotare hotel cu mobilier? De asemenea, pe extrasul de carte funciară este menționat la destinație construcție: construcții administrative și social culturale, nu apare și activitatea de cazare deși în acele clădiri se desfășoară atât activități administrative și social culturale cât și activități de cazare. În aceste condiții, se acceptă la depunere acest extras de carte funciară? Dacă nu este acceptat, ce ar trebui să se menționeze în extras?</p>	<p>Justificarea alegerii investițiilor este în responsabilitatea solicitantului care va descrie în Planul de afaceri investițiile realizate.</p> <p>Este eligibilă achiziționarea de echipamente tehnologice, utilaje, instalații de lucru, mobilier, echipamente informatice, birotică, de natura mijloacelor fixe, respectiv care se regăsesc în subgrupa 2.1. "Echipamente tehnologice (mașini, utilaje și instalații de lucru)", subgrupa 2.2. "Aparate și instalații de măsurare, control și reglare", clasa 2.3.6. "Utilaje și instalații de transportat și ridicat" sau grupa 3 "Mobilier, aparatură birotică, sisteme de protecție a valorilor umane și materiale și alte active corporale" prevăzute în anexa la Hotărârea Guvernului nr. 2.139/2004 pentru aprobarea Catalogului privind clasificarea și duratele normale de funcționare a mijloacelor fixe, cu modificările ulterioare, și care se încadrează în limita valorică aferentă mijloacelor fixe, stabilită prin reglementările legale în vigoare la data depunerii cererii de finanțare.</p> <p>De asemenea, sunt eligibile cheltuielile pentru procurarea de bunuri care, conform legii, intră în categoria mijloacelor fixe, sunt necesare implementării proiectului și respectă prevederile contractului de finanțare, precum și pentru procurarea de bunuri care, conform legii, intră în categoria obiectelor de inventar, cu obligativitatea mentinerii acestora pe toată perioada de durabilitate a proiectului. La momentul contractării, pentru a face dovada unui drept real principal, fără sarcini, asupra bunurilor imobile care fac obiectul cererii de finanțare și/sau asupra bunurilor imobile care constituie locația/locațiile de implementare a proiectului, solicitantul va depune documentele de proprietate.</p> <p>Pentru proiecte care propun realizarea de lucrări care necesită autorizație de construire se depun:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Documentele cadastrale și înregistrarea imobilelor în registre: <ul style="list-style-type: none"> • extras de carte funciară din care să rezulte intabularea, în termen de valabilitate • plan de amplasament vizat de OCPI pentru imobilele pe care se propune a se realiza investiția în cadrul proiectului, plan în care să fie evidențiate inclusiv numerele cadastrale, tabel numere cadastrale; ➤ Plan de situație propus pentru realizarea investiției, elaborat de proiectant
101	<p>În cazul achiziției de utilaje, cum și cine determină contribuția la neutralitatea climatică, de la pct. 5 ? Cum putem demonstra acest lucru, acele valori ?</p>	<p>Criteriul 5. Contribuția proiectului la neutralitatea climatică din grila ETF se aplică numai în cazul investițiilor în infrastructură care au o durată de viață preconizată de, cel puțin, cinci ani. Informațiile se vor prelua din documentația de imunitate la schimbările climatice</p>

102	Codul caen trebuie autorizat sau doar să fie în actul constitutiv?	<p>La data depunerii cererii de finanțare, solicitantul trebuie să aibă deja domeniul de activitate eligibil (clasa CAEN), vizat de investiție, înscris ca obiect de activitate, indiferent dacă acesta reprezintă activitatea principală sau secundară a întreprinderii.</p> <p>Pentru autorizarea codului CAEN eligibil vizat de investiție:</p> <p>a) Solicitantul de finanțare are autorizat codul CAEN eligibil vizat de investiție, la locul de implementare a proiectului, sediul social principal sau secundar al solicitantului, indiferent dacă acesta desfășoară sau nu activitate pe respectivul cod CAEN.</p> <p>Sau</p> <p>b) În situația în care investiția pentru care se solicită finanțare presupune înființarea unui punct de lucru nou, la momentul depunerii cererii de finanțare solicitantul de finanțare are:</p> <p>i. codul CAEN eligibil vizat de investiție autorizat fie la sediul social/punctele de lucru existente, fie la terți, iar solicitantul de finanțare își asumă ca, la finalul etapei de implementare, să facă dovada autorizării codului CAEN inclusiv la locul de implementare a proiectului.</p> <p>Sau</p> <p>ii. codul CAEN eligibil vizat de investiție înscris în actul constitutiv, iar solicitantul de finanțare își asumă ca, la finalul etapei de implementare, să facă dovada autorizării codului CAEN la locul de implementare a proiectului.</p> <p>La finalul etapei de implementare, solicitantul de finanțare trebuie să facă dovada autorizării codului CAEN eligibil pentru care a solicitat finanțare la locul de implementare a proiectului.</p>
103	Indicatorul 1.1. RCR19 – Întreprinderi cu cifră de afaceri crescută, trebuie respectat de solicitant, adică este obligatoriu prin proiect, fiind indicator de proiect, sau este indicator de program? Dacă acest indicator este obligatoriu pentru proiect și nu se îndeplinește, se va retrage sprijinul?	<p>RCR 19 este indicator suplimentar specific apelului de proiecte. Indicatorul numără întreprinderile pentru care creșterea cifrei de afaceri anuală pentru anul fiscal după anul finalizării output-ului este, cel puțin, la fel de mare precum creșterea cifrei de afaceri anuale în anul anterior începerii proiectului. Pentru întreprinderi cu o creștere a cifrei de afaceri zero sau negativă înainte de începerea proiectului, rata de creștere a cifrei de afaceri în cursul anului fiscal după anul producției finalizarea ar trebui să fie de cel puțin 2%.</p> <p>Indicatorul este obligatoriu în cererea de finanțare.</p>
104	În cazul producției de beton, autobetonierele reprezintă o cheltuială eligibilă?! Dacă da, acestea sunt eligibile dacă funcționează cu combustibili fosili, având în vedere mențiunea din ghid cu privire la utilajele mobile fără destinație rutieră?	<p>Este eligibilă achiziționarea de echipamente tehnologice, utilaje, instalații de lucru, mobilier, echipamente informatice, birotică, de natura mijloacelor fixe, respectiv care se regăsesc în subgrupa 2.1. "Echipamente tehnologice (mașini, utilaje și instalații de lucru)", subgrupa 2.2. "Aparate și instalații de măsurare, control și reglare", clasa 2.3.6. "Utilaje și instalații de transportat și ridicat" sau grupa 3</p>

		<p>"Mobilier, aparatură birotică, sisteme de protecție a valorilor umane și materiale și alte active corporale" prevăzute în anexa la Hotărârea Guvernului nr. 2.139/2004 pentru aprobarea Catalogului privind clasificarea și duratele normale de funcționare a mijloacelor fixe, cu modificările ulterioare, și care se încadrează în limita valorică aferentă mijloacelor fixe, stabilită prin reglementările legale în vigoare la data depunerii cererii de finanțare.</p> <p>De asemenea, nu se acordă sprijin financiar pentru activitățile realizate de microîntreprinderile și întreprinderile mici care își desfășoară activitatea în următoarele sectoare și/sau care vizează următoarele ajutoare: investițiile legate de producția, prelucrarea, transportul, distribuția, stocarea sau arderea combustibililor fosili, exceptând investițiile în:</p> <ul style="list-style-type: none"> •vehiculele nepoluante, astfel cum sunt definite în Directiva 2009/33/CE a Parlamentului European și a Consiliului, de interes public; și •vehicule, aeronave și nave proiectate și construite sau adaptate pentru a fi utilizate de serviciile de protecție civilă și de pompieri. <p>În conformitate cu prevederile art.7, alin.1, lit.h din Regulamentul UE nr.1058/2021, nu sunt eligibile investițiile legate de producția, prelucrarea, transportul, distribuția, stocarea sau arderea combustibililor fosili, inclusiv utilajele mobile fără destinație rutieră atunci când sunt alimentate prin arderea combustibililor fosili.</p>
105	În ghid se face următoarea precizare: oferte sau baze de preț pentru lucrări (acestea din urmă, care să fie livrabile, în cazul solicitării venite de la evaluatorii tehnic/ financiar). Vă rugăm să precizați la ce se referă noțiunea de livrabil în acest context? (declarația proiectantului privind asumarea prețurilor, antemăsuratori asumate de proiectant etc?)	Ofertele trebuie să poată fi transmise evaluatorilor, atunci când sunt solicitate.
106	În devizul general unde trecem cheltuielile privind certificarea de produs și internaționalizare?	În cazul contractelor de furnizare de echipamente/ utilaje/ dotări (care cuprind: utilaje care necesită montaj, dotări și echipamente cu și fără montaj), cheltuielile aferente acestora se vor încadra în bugetul proiectului, în categoria de cheltuieli „Cheltuieli cu echipamente, dotări”. În sistemul MySMIS2021+ aceste cheltuieli vor fi încadrate în „Subcategorie_NUME SMIS – 4.5 Dotări”.
		În cazul contractelor de prestări servicii, cheltuielile aferente acestora se vor încadra în bugetul proiectului în categoria „Servicii”. În sistemul MySMIS2021+ aceste cheltuieli vor fi încadrate în „Categorie_NUME SMIS – Servicii”.
107	În grila ETF la criteriul 4.3 proiectul prevede măsuri pentru promovarea dezvoltării durabile ..., este obligatoriu să atingem și să îndeplinim toate criteriile menționate (surse de energie curată, economie circulară, prevenirea și reciclarea deșeurilor, prevenirea poluării, protecția și	În cazul subcriteriului 4.3 se verifică informațiile din cererea de finanțare (secțiunea 11 Principii orizontale), din planul de afaceri și din documentația tehnică (dacă este cazul). Se poate acorda punctaj intermediar (0 ,1, 2 sau 3 puncte), în funcție de informațiile din documentații. Nu vor fi punctate măsurile de

	conservarea biodiversității) sau este suficient de exemplu sistem fotovoltaic pentru a primi cele 4 puncte?	conformare cu obligațiile legale ale solicitantului, ci doar acele măsuri suplimentare față de cerințele minime legale.
108	Vă rog să clarificați dacă la indicatorul RCR 19 – Întreprinderi cu cifră de afaceri crescută (număr întreprinderi) creșterea cifrei de afaceri se va evalua în procent sau în valoare nominală (lei)?	RCR 19 este indicator suplimentar specific apelului de proiecte. Indicatorul numără întreprinderile pentru care creșterea cifrei de afaceri anuală pentru anul fiscal după anul finalizării output-ului este, cel puțin, la fel de mare precum creșterea cifrei de afaceri anuale în anul anterior începerii proiectului. Pentru întreprinderi cu o creștere a cifrei de afaceri zero sau negativă înainte de începerea proiectului, rata de creștere a cifrei de afaceri în cursul anului fiscal după anul producției finalizarea ar trebui să fie de cel puțin 2%.
109	Sunt eligibile și pot fi acceptate buldoexcavatoare stage VI?	Nu se acordă sprijin financiar pentru activitățile realizate de microîntreprinderile și întreprinderile mici care își desfășoară activitatea în următoarele sectoare și/sau care vizează următoarele ajutoare: investițiile legate de producția, prelucrarea, transportul, distribuția, stocarea sau arderea combustibililor fosili, exceptând investițiile în: <ul style="list-style-type: none"> •vehiculele nepoluante, astfel cum sunt definite în Directiva 2009/33/CE a Parlamentului European și a Consiliului, de interes public; și •vehicule, aeronave și nave proiectate și construite sau adaptate pentru a fi utilizate de serviciile de protecție civilă și de pompieri. În conformitate cu prevederile art.7, alin.1, lit.h din Regulamentul UE nr.1058/2021, nu sunt eligibile investițiile legate de producția, prelucrarea, transportul, distribuția, stocarea sau arderea combustibililor fosili, inclusiv utilajele mobile fără destinație rutieră atunci când sunt alimentate prin arderea combustibililor fosili.
110	În devizul de lucrări conform HG 907 se completează sau nu capitolul 7 care a fost introdus în noiembrie 2023?	Nu sunt eligibile cheltuielile aferente marjei de buget 25% din (1.2 + 1.3 + 1.4 + 2 + 3.1 + 3.2 + 3.3 + 3.5 + 3.7 + 3.8 + 4 + 5.1.1), precum și cheltuielile pentru constituirea rezervei de implementare pentru ajustarea de preț. Este decizia solicitantului dacă aceste cheltuieli sunt incluse în devizul general.
111	Acest indicator 1.1. RCR19 – Întreprinderi cu cifră de afaceri crescută, se referă la proiect sau la Program în ansamblu? Precizăm că este diferență între previzionarea cifrei de afaceri propusă prin proiect și obținerea efectivă a cifrei de afaceri previzionate, mai ales în primii ani de funcționare a activității. Solicitanții nu au cum să controleze condițiile de piață, vânzările respectiv creșterea cifrei de afaceri conform prevederilor indicatorului suplimentar RCR19 și astfel există riscul major să nu se depună proiecte aferente unor activități fezabile și profitabile în situația în care răspunsul final al autorității este că acest indicator suplimentar este obligatoriu pentru solicitant.	RCR 19 este indicator suplimentar specific apelului de proiecte. Indicatorul numără întreprinderile pentru care creșterea cifrei de afaceri anuală pentru anul fiscal după anul finalizării output-ului este, cel puțin, la fel de mare precum creșterea cifrei de afaceri anuale în anul anterior începerii proiectului. Pentru întreprinderi cu o creștere a cifrei de afaceri zero sau negativă înainte de începerea proiectului, rata de creștere a cifrei de afaceri în cursul anului fiscal după anul producției finalizarea ar trebui să fie de cel puțin 2%. Indicatorul este obligatoriu în cererea de finanțare.

112	O centrală pe peleți sau deșeuri de lemn se încadrează la pct. 4.3 ?	Conform prevederilor art.7, lit. h din Regulamentul UE nr.1058/ 2021, FEDR nu acordă sprijin pentru: „investițiile legate de producția, prelucrarea, transportul, distribuția, stocarea sau arderea combustibililor fosili, exceptând:(i) investițiile în înlocuirea sistemelor de încălzire cu ardere pe bază de combustibili fosili solizi, și anume cărbune, turbă, lignit, șisturi bituminoase, cu sisteme de încălzire cu ardere pe bază de gaz”
113	Consultanța poate fi decontată doar în ultima tranșă?	Cheltuielile aferentei consultanței sunt încadrate în categoria costurilor indirecte. Cheltuieli aferente costurilor indirecte sunt eligibile, cumulativ, în procent de 5% din valoarea cheltuielilor eligibile aferente costurilor directe și se decontează la fiecare cerere de rambursare.
114	În situația în care prin proiect se propune o construcție nouă/extinsă, este obligatoriu ca la rezultatele așteptate să se scrie atât Construcții noi/extinse – număr, cât și Construcții noi/extinse – mp, sau se poate selecta doar unul din ele?	În cadrul fiecărei cereri de finanțare se vor menționa rezultatele așteptate în corelare cu activitățile propuse prin proiect. În cazul în care prin proiect se propune o construcție nouă/extinsă, este obligatoriu ca la rezultatele așteptate să se scrie atât numărul de clădiri noi/extinse, cât și suprafața, în mp.